

Ilotulitevahingot

räjähtivät käsiin

Tammikuussa Finanssialan Keskusliitto ilmaisi kantansa, että ilotulitteiden aiheuttamiin vahinkoihin on puututtava. Apulaisjohtaja Risto Karhunen ilmaisi huolensa, että ilotulitteiden käyttöaikoja ei noudateta ja että ilkivalta on lisääntynyt. Karhunen mukaan tilanne ei voi jatkua niin, että pelastuslaitoksia kuormitetaan vältettävissä olevilla onnettomuuksilla. Helsingin Sanomissa 14.1.2009 uutisoidussa tiedotteessa Finanssialan Keskusliitto esittää, että työ- ja elinkeinoministeriön johdolla selvitetäisiin ilotulitteista aiheutuvien vahinkojen määrä ja laatu.

Teksti: Esa Kokki, Pelastusopisto Kuvat: Kimmo Kaisto

Tässä tarkastelussa pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto PRONTOsta haettiin tiedot kaikista tulipaloista neljän viimeisimmän vuodenvaihteen, joulutammikuun, aikaan. Tietojen mukaan sekä ilotulitteiden aiheuttamat tulipalot että näistä seuranneet omaisuusvahingot ovat lisääntyneet.

Ilotulitteista syttyneiden tulipalojen määrä on lähes kolminkertaistunut neljässä vuodessa. Vuodenvaihteessa 2005–2006 ilotulitteet aiheuttivat noin 90 tulipaloa ja viime vuodenvaihteessa lähes 240 tulipaloa. Rakennuspalojen määrä on kaksinkertaistunut vastaavana aikana 15 palosta 29 paloon. Ilotulitteiden käyttöajan (klo 18–06) ulkopuolella ilmoitettujen tulipalojen määrä on myös lisääntynyt vuosittain. Vuodenvaihteessa 2005–2006 paloja oli 21 kappaletta ja viime vuodenvaihteessa 57 kappaletta, mikä on neljäsosa kaikista ilotulitteiden aiheuttamista paloista.

Omaisuusvahingot lähes 30-kertaistuneet

Ilotulitteista syttyneiden tulipalojen omaisuusvahingoista suurin osa syntyy rakennuspalojen yhteydessä. PRONTO:n rakennuspalojen omaisuusvahinkoarvio on pohjautunut

vuodesta 2005 lähtien Haahtela-kehitys Oy:n Rakennuksen hinnantarvointi-järjestelmään. Vahinkojen laskennassa otetaan huomioon tapahtumavuosi, rakennustyyppi, tapahtumakunta sekä vahinkojen pinta-ala ja laatu.

Omaisuusvahinkojen suuruus lisääntyi tulipalojen lukumäärää nopeammin jo ennen viime vuodenvaihdetta. Viime vuodenvaihteessa omaisuusvahinkojen arvioitu määrä oli yli 3,5 miljoonaa euroa, mikä on lähes kolmekymmenkertainen summa vuodenvaihteen 2005–2006 omaisuusvahinkoarvioon verrattuna. Ilotulitteiden käyttöaikana ilta-kuuden ja aamukuuden välillä ilmoitettujen, tulipalojen aiheuttamien omaisuusvahinkojen summa oli viime vuodenvaihteessa 300 000 euroa, mikä oli vähemmän kuin kahtena edellisenä vuonna. Sen sijaan ilotulitteiden käyttöajan ulkopuolella aiheutuneiden omaisuusvahinkojen summa on viimeistä vuodenvaihdetta lukuun ottamatta pysynyt pienenä.

Riittääkö pelkkä valistus?

Ilotulitteista aiheutuneiden tulipalojen määrä näyttää lisääntyvän vuosittain ja tulipaloja syntyy paljon. Vuonna 2008 Suomessa syntyi keskimäärin 20 tulipaloa 12 tunnissa. Uutena

Ilotulitepalot kasvoivat rajusti Keski-Uudellamaalla

Ilotulitteiden aiheuttamien tulipalojen määrä on kasvanut rajusti viime vuosina. 27.12.2008–15.1.2009 sattui Keski-Uudenmaan pelastustoimialueella (Vantaa, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Järvenpää, Pornainen, Hyvinkää ja Mäntsälä) yhteensä 66 ilotulitteisiin liittyntä tulipaloa. Edellisessä vuodenvaihteessa oli vastaavaan ajanjaksona 51 ja sitä edellisenä 33 ilotulitteiden aiheuttamaa tulipaloa.

Ilotulitukset ovat sallittuja 31.12. klo 18 – 1.1. klo 06 välisenä aikana, mutta vain 66 % tulipaloista syttyi tuona ajanjaksona. Myynnin saa nykyainsäädännön mukaan aloittaa välipäivinä ja jo ennen vuodenvaihdetta aiheutettiin 7 tulipaloa. Vuoden 2009 kahtena ensimmäisenä

viikkona sytytettiin 15 tulipaloa ilotulitteilla.

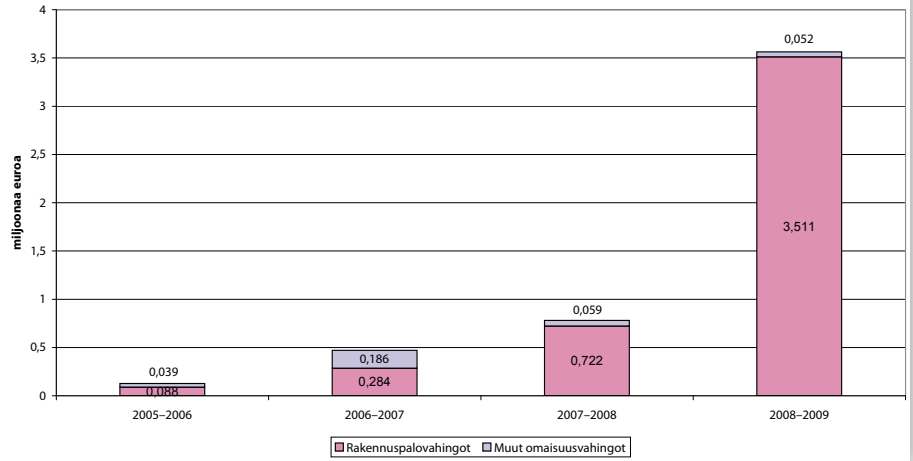
Ilotulitteilla sytytettiin 15 rakennusta palamaan, yleisimpiä paloja olivat papereiden- tai vaatteidenkeruulaatikoiden tuhopoltot, joita oli yhteensä 24. Jäteastioita poltettiin 18. Ilotulitteilla sytytetyistä paloista aiheutui noin kahden miljoonan euron omaisuusvahingot.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan yksityisten henkilöiden ampumien ilotulitteiden aiheuttamat vahingot ovat niin suuria, että tilanteeseen tulisi puuttua järein lainsäädännöllisin keinoin. Vuoden 2009 lopulla astuu voimaan EU:n pyrotekniikkadirektiivi, joka aiheuttaa joka tapauksessa tarkastuksia ilotulitteita koskevaan lainsäädäntöön.

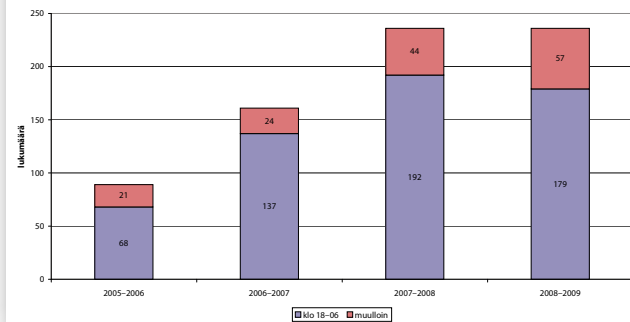
vuotena pelkästään ilotulitteista aiheutuneita tulipaloja syttyi siis yhdeksän kertaa enemmän kuin kaikkia tulipaloja keskimäärin.

Viime vuodenvaihteen arvioitujen omaisuusvahinkojen perusteella ilotulitteiden käyttöaikana tapahtuneet vahingot eivät ole suurin ongelma. Luvallisen käyttöajan ulkopuolella aiheutuneet yli kolmen miljoonan omaisuusvahingot näyttäisivät sen sijaan olevan ongelma. Ilotulitteiden käyttö luvalliseen aikaan vaikuttaisi olevan vielä jotakuinkin hallinnassa. Mutta kenen tehtävä on valvoa, että ilotulitteiden käyttöä noudatetaan? Riittääkö ongelman korjaamiseen lasten ja vanhempien valistaminen? Vai olisi aika keskustella ilotulitteiden käytön rajaamisesta vain ammattilaiskäyttöön, kuten apulaisjohtaja Karhunen ehdottaa. ■

Rakennuspalovahingot ja muut omaisuusvahingot ilotulitteista aiheutuneissa tulipaloissa

Ilotulitteista aiheutuneet tulipalot vuodenvaihteissa

Vuodenvaihte	Tulipalojen määrä yhteensä	Tulipalot klo18-06 aikana	Rakennuspalojen määrä	Omaisuusvahingot (milj. €)	Vahingot klo 18-06 paloista
2005-2006	89	68	15	0,13	0,12
2006-2007	161	137	24	0,47	0,43
2007-2008	236	192	25	0,78	0,61
2008-2009	236	179	29	3,56	0,30

Taulukko 1. Ilotulitteista syttyneiden tulipalojen lukumäärät ja omaisuusvahingot ilotulitteiden käyttöaikana ja yhteensä.

Järeät ilotulitteet myyntikieltoon

Järeimpien ilotulitteiden myynti kuluttajille aiotaan kieltää jo ennen seuraavaa uudenvuoden juhlintaa, ilmoitti elinkeinoministeri **Mauri Pekkarinen** (kesk) eduskunnassa.

Ilotulitteiden kieltäminen kokonaan yksityisiltä ihmisiltä ei Pekkarisen arvion mukaan ole mahdollista.

Pekkarinen kertoi, että vielä kevään aikana on tarkoitus selvittää, mitä ilotulitteita myyntirajoitus tarkalleen koskee. Näin kauppoilla on tieto ajoissa, kun ne tekevät päätöksiä ensi talven hankinnoista.

Poistettavien tuotteiden listalle tulevat Pekkarisen mukaan järeimmät, räjähteiden tyyppiset ja eniten vahinkoja aiheuttaneet ilotulitteet. Näitä ovat roomalaiset kynttilät ja vastaavat.

Myyntikielto ei koske tapahtumien järjestäjiä, joiden on hankittava ilotulituksilleen erillinen lupa.

Myyntirajoituksista on tarkoitus päättää samalla, kun Suomen lakiin tehdään EU:n uuden ilotulitiedirektiivin edellyttämiä vähäisiä muutoksia. Pekkarisen mukaan direktiivi sallii sen, että EU-maat voivat asettaa ilotulitteiden myynnille joitakin rajoituksia turvallisuus- ja ympäristösyistä. Eduskunnan käsiteltäväksi asiaa tulee alkusyksystä.

Myyntikielto tuli esille, kun eduskunnassa keskusteltiin Merja Kuusiston (sd) lakialoitteesta, jossa hän ehdotti kieltä räjähteiden luovuttamisesta päihtyneille ja alle 18-vuotiaille. ■

